

REFERENTIEKADER

Onderzoek naar de mogelijke effecten van het Belgisch Nationaal Energie- en Klimaatplan 2021 – 2030 over de empowerment van vrouwen en gendergelijkheid in de partnerlanden van de Belgische ontwikkelingssamenwerking

CONTEXT

Dit onderzoek situeert zich in het kader van de werkgroep “gender en landbouw/klimaat” van de Adviesraad Gender en Ontwikkeling (ARGO). De missie van ARGO is bijdragen aan de beslissingen van de Minister van Ontwikkelingssamenwerking en de federale overheid over gender en ontwikkeling. ARGO verenigt de expertise uit de academische wereld, vrouwenraden, ngo’s en het Instituut voor de Gelijkheid van Vrouwen en Mannen, zowel uit Franstalige als uit Nederlandstalige hoek. Het kabinet van de Minister van Ontwikkelingssamenwerking en het directoraat-generaal zijn adviserende leden van ARGO. BIO en Enabel zijn waarnemende leden.

ARGO richt werkgroepen op, waarvan enkele de opdracht hebben om bepaalde onderwerpen nader te onderzoeken. Dit is het geval voor de werkgroep “gender en landbouw/klimaat”, samengesteld uit leden van ontwikkelingsngo’s (Broederlijk Delen, CNCD-11.11.11, Eclasio, Entraide et Fraternité, FOS, Le Monde selon des femmes en Oxfam-België) en het Instituut voor de Gelijkheid van Vrouwen en Mannen. De raad wil een onderzoek doen naar de potentiële effecten van het Belgisch Nationaal Energie- en Klimaatplan 2021-2030 (NEKP) op de empowerment van vrouwen en gendergelijkheid in de partnerlanden van de Belgische ontwikkelingssamenwerking.

Dit onderzoek zal bestaan uit een combinatie van literatuurstudie en vragenlijsten en/of afstandsinterviews met partners uit het Noorden en het Zuiden en van de werkgroepleden. Het onderzoek zal aanbevelingen doen om de in de analyse vastgestelde risico’s te beperken en de coherentie van het ontwikkelingsbeleid te versterken, in het bijzonder met betrekking tot de strategische doelstellingen van gendermainstreaming in de Belgische ontwikkelingssamenwerking.

DOELSTELLINGEN

Algemene doelstelling:

Het identificeren van de mogelijke effecten van het Belgisch Nationaal Energie- en Klimaatplan 2021-2030 op de empowerment van vrouwen en gendergelijkheid in de partnerlanden van de Belgische ontwikkelingssamenwerking.

We willen door dit onderzoek noodzakelijke voorwaarden kunnen formuleren, zodat NEKP ten dienste zal staan van de empowerment van vrouwen en gendergelijkheid in het Zuiden, en in het bijzonder in de partnerlanden van de Belgische ontwikkelingssamenwerking, gebaseerd op een bundeling van de huidige kennis van een “rechtvaardige transitie” vanuit een feministisch perspectief.

Specifieke doelstellingen:

De specifieke doelstelling voor dit onderzoek zijn:

- Het identificeren, analyseren, karakteriseren en documenteren vanuit een feministisch perspectief en de rechten van vrouwen en meisjes van de impact van de klimaatsverandering voor vrouwen en meisjes.
- Het identificeren, analyseren, karakteriseren en documenteren vanuit een feministisch perspectief en de rechten van vrouwen en meisjes van de elementen die centraal staan bij een “rechtvaardige transitie” in de context van de partnerlanden van de Belgische ontwikkelingssamenwerking.
- Het identificeren, analyseren, karakteriseren en documenteren van risico’s en mogelijkheden, van positieve en negatieve effecten en van de limieten van NEKP i.v.m. de empowerment van vrouwen

en gendergelijkheid in het Zuiden, in het bijzonder in de partnerlanden van de Belgische ontwikkelingssamenwerking;

- Het formuleren van beleidsaanbevelingen die relevant zijn voor de Belgische ontwikkelingssamenwerking en die tot doel hebben de risico's en negatieve effecten te beperken en de mogelijke positieve effecten die geïdentificeerd werden te maximaliseren en om de coherentie tussen NEKP en de strategische doelstellingen van gendermainstreaming in de ontwikkelingssamenwerking te versterken.

METHODOLOGIE EN VRAAGSTUKKEN

Het betreft een literatuurstudie.

De methodologie:

- Overzicht van de literatuur over “rechtvaardige transitie” in een feministisch perspectief;
- Herzien van het internationaal kader met betrekking tot gender en klimaat, met inbegrip van het genderactieplan van het klimaatverdrag (UNFCCC) en bestuursreglement van de Europese Unie;
- Cross-reading van het NEKP met betrekking tot de belangrijkste punten van het literatuuroverzicht;
- Interviews en/of vragenlijsten met vooraf vastgelegde partners van de leden van de werkgroep “gender en landbouw/klimaat” van ARGO.

De deskundige krijgt de taak om een gedetailleerde, duidelijke en gestructureerde methodologie voor te stellen voor de verschillende elementen.

De volgende vragen komen in het onderzoek aan bod:

- Welke impact ervaren vrouwen en meisjes wereldwijd door de klimaatverandering?
- Wat zijn de noodzakelijke voorwaarden voor een “rechtvaardige transitie” in een feministisch perspectief dat de rechten van vrouwen en meisjes in het Zuiden, in het bijzonder de partnerlanden van de Belgische ontwikkelingssamenwerking, integreert?
- Hoe integreert het NEKP de centrale elementen van een “rechtvaardige transitie” vanuit een feministisch perspectief?
- Wat zijn de risico's verbonden met het NEKP voor de empowerment van vrouwen en gendergelijkheid in de partnerlanden van de Belgische ontwikkelingssamenwerking?
- Wat zijn of kunnen de mogelijkheden van NEKP zijn voor de empowerment van vrouwen en gendergelijkheid in de partnerlanden van de Belgische ontwikkelingssamenwerking?
- Wat zijn de positieve en de negatieve effecten van NEKP op de empowerment van vrouwen en gendergelijkheid in de partnerlanden van de Belgische ontwikkelingssamenwerking?
- Hoe kan België de cohesie voor het ontwikkelingsbeleid ten aanzien van het NEKP versterken vanuit het oogpunt van een “rechtvaardige transitie” in een feministisch perspectief?
- In hoeverre moet het NEKP gekoppeld op efficiënte en relevante wijze aan ander beleid, zowel in België als in de partnerlanden van de Belgische ontwikkelingssamenwerking?

PROCES

Voorafgaande briefing

Voor het onderzoek van start gaat, zal er een briefing doorgaan met één of meerdere vertegenwoordigers van de werkgroep “gender en landbouw/klimaat” van ARGO om een duidelijk zicht te krijgen op de vraag. Deze briefing vindt plaats op 17 december 2020 in de voormiddag.

Literatuurstudie

De consultant zal de bestaande literatuur over “rechtvaardige transitie in een feministisch perspectief” bestuderen, met inbegrip van:

- [Discussion paper : gender equality and just transition](#), WEDO, 2016
- Relevante documenten van [Women & Gender Constituency](#)

- De documenten die [hier](#) verzameld werden door de leden van de werkgroep “gender en landbouw/klimaat” van ARGO.

De consultant zal een evaluatie uitvoeren van het internationale kader met betrekking tot gender en klimaat, waaronder [het UNFCCC-actieplan voor gender](#).

De consultant zal [het Belgisch Nationaal Energie- en Klimaatplan 2021-2030](#)¹ analyseren met betrekking tot de centrale elementen van het literatuuronderzoek in verband met de “rechtvaardige transitie” vanuit een feministisch perspectief en het internationale kader.

Interviews

De consultant zal meerdere interviews afnemen met vooraf vastgelegde partners van leden van de werkgroep “gender en landbouw/klimaat” van ARGO.

De consultant kan ook gebruik maken van vragenlijsten.

Tussentijdse vergadering

Er zal een tussentijdse vergadering plaatsvinden met afgevaardigden van de werkgroep “gender en landbouw/klimaat” van ARGO.

Eindrapport

Het eindrapport bevat een dertigtal pagina’s, opgesteld in het Nederlands of Frans, en zal de eindresultaten van het onderzoek presenteren en belichten:

- De context van het onderzoek en de gebruikte methodologie (ongeveer 3 pagina’s);
- De voorwaarden van een “rechtvaardige transitie” in een feministisch perspectief die de rechten van vrouwen en meisjes in het globale Zuiden integreert, in het bijzonder in de partnerlanden van de Belgische ontwikkelingssamenwerking (8 à 10 pagina’s);
- De risico’s en mogelijkheden en de positieve en negatieve effecten van het NEKP met betrekking tot een “rechtvaardige transitie” in een feministisch perspectief dat de rechten van vrouwen in het globale Zuiden integreert, in het bijzonder in de partnerlanden van de Belgische ontwikkelingssamenwerking (10 à 13 pagina’s);
- Aanbevelingen voor het Belgisch beleid om de coherentie tussen het NEKP en een “rechtvaardige transitie” in een feministisch perspectief dat de rechten van vrouwen en meisjes in de partnerlanden van de Belgische ontwikkelingssamenwerking versterkt (3 à 5 pagina’s).

Uitwisseling

De consultant kan uitgenodigd worden om zijn/haar/hun analyse, conclusies en aanbevelingen voor te stellen aan de werkgroep “gender en landbouw/klimaat” van ARGO en de leden van ARGO. Na deze vergadering kan het mogelijk zijn dat er nog wijzigingen moeten aangebracht worden in het rapport.

COMPETENTIEVEREISTEN

- Universitair diploma;
- Opleiding in gender en/of aantoonbare kennis van de bijzondere gevoeligheid van deze problematiek in je loopbaan; bijkomende vormingen, ontwikkelen van instrumenten, ontwikkelen van specifieke strategieën;
- Interesse in en ervaring met overheidsbeleid, in het bijzonder met betrekking tot klimaat;
- (Veld)werkervaring in het Zuiden
- Analytische- en schrijfvaardigheid;
- Vloeiend in het Engels en het Frans of Nederlands

¹ Voor een kort overzicht van dit plan: https://klimaat.be/klimaatbeleid/belgisch/nationaal/nationaal-energie-en-klimaatplan-2021-2030?_ga=2.79786654.841694971.1603203030-420175051.1603203030

- Troef: Passieve kennis van de andere landstaal in functie van het uitwisselen met de leden van de werkgroep en/of ARGO.
- Troef: kennis van Spaans

TIMING

De geschatte timing voor het realiseren van deze opdracht is geschat op 15 werkdagen van 8 uur.

- Uiterste indieningsdatum voor de offertes: 29 november 2020 om 23.50 uur;
- Selectie van de offertes door de werkgroep: ten laatste op 10 december;
- Ondertekenen van het contract: in de week van 14 december 2020;
- Indienen van het eindrapport: ten laatste 19 februari 2021
- Eventuele voorstelling van het onderzoek: vast te leggen datum in het eerste trimester van 2021

BUDGET

Het beschikbare budget voor het realiseren van deze studie is € 11 000 maximum, BTW inbegrepen.

INDIENEN VAN DE OFFERTE

Het dossier met de kandidaatstelling moet ingediend zijn bij coralie.vos@cncd.be vóór 29 november 2020 om 23.50 uur.

Het dossier (max. 10 pagina's exclusief CV) moet de volgende elementen bevatten:

- Begrip van het referentiekader;
- Een beschrijving van de methodologische aanpak om de vragen en doelstellingen van deze opdracht te beantwoorden, inclusief tijdschema;
- Een actueel CV (max. 4 pagina's) en een korte voorstelling van de consultant, waaruit de ervaring en de deskundigheid blijkt, in het bijzonder deze die relevant zijn voor de beoogde analyse;
- Een financieel voorstel, met inbegrip van BTW, inclusief het aantal werkdagen en de details van de voorgestelde kosten.

BEOORDELINGSCRITEIA VAN DE OFFERTES

De offertes worden beoordeeld op basis van onderstaande criteria:

Criteria	Punten
Profiel onderzoeker	50
Kwalificaties, ervaring en competenties	30
Ervaring met het te evalueren probleem	20
Technisch en methodologisch aanbod	30
Presentatie van het probleem en begrip van het onderwerp	15
Voorgestelde methodologische aanpak	15
Financieel voorstel	20
TOTAAL	100

CONTRACTVOORWAARDEN

Er wordt één contract opgemaakt met de consultant voor alle diensten.

De betaling van de vergoeding gebeurt in twee termijnen: 45% bij het ondertekenen van het contract en 55% bij het indienen van het eindrapport.

De opdracht start pas wanneer het contract tussen de consultant en CNCD-11.11.11, in naam van de Adviesraad Gender en Kwaliteit (ARGO), getekend is.

CONTACTPERSOON

Secretariaat Adviesraad Gender en Ontwikkelingssamenwerking

Coralie Vos

Mail: coralie.vos@cncd.be

Telefoon: +32 (0)2 250 1247